

ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОГО БУДІВНИЦТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

спеціальність: G19 Будівництво та цивільна інженерія

освітньо-професійна програма Будівництво, експлуатація і ремонт автомобільних доріг та аеродромів

Викладач: Марія НЕСТЕРЕНКО, викладач основ підприємницької діяльності та соціології Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Галузь знань <u>G Інженерія, виробництво та будівництво</u> Спеціальність <u>G19 Будівництво та цивільна інженерія</u> Освітньо-професійна програма <u>Будівництво, експлуатація і ремонт автомобільних доріг та аеродромів</u>	Форма навчання: денна
	Статус дисципліни – ОК 20 (обов'язковий освітній компонент, що формує загальні компетентності)
	Мова викладання – українська
	Базові знання: Знання з предметів «Математика (алгебра і початки аналізу і геометрія)», «Інформатика», «Природничі науки», «Українська мова», «Основи економічних теорій», «Соціально-психологічні аспекти в бізнесі» вміння безпечно працювати на комп'ютері, виконувати математичні розрахунки.
Освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр	Тривалість вивчення, структура: Курс – II, семестр – IV Кількість кредитів ECTS – 1,5 Загальна кількість годин – 45 Кількість аудиторних годин – 30 Лекції – 30 год Самостійна робота – 15 год Розділів – 2, тем – 8
	Методи навчання Методи стимулювання і мотивації до навчання: бесіда (відтворююча, систематизуюча, евристична); мотиваційна мова та промова, «Мотиватори», мотиваційна дошка, навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; цікаві аналогії, педагогіка співробітництва, створення ситуацій емоційно-моральних переживань, творча діяльність, взаємоопитування, питання до змісту, позначки (на берегах опрацьовуваних джерел інформації), теоретична атака тощо. Інтерактивні методи: «Мозковий штурм», «Займи позицію», «Мікрофон», «Шкала думок», «Незакінчені речення», імітаційні методи, «Коло ідей», «Асоціативний куш», «Кола Вена» тощо. Методи коучингу: «Колесо життєвого балансу», «Лінія часу», «Чотири питання», «Рефлексія задоволеності просуванням до мети від 1-го до 10-ти», модифікація досвіду. Методи візуалізації знань: символічна наочність, хмари тегів, віртуальні дошки, таймлайн («стрічка часу»), трейлери, скрайбінг (арт-скрайбінг), майндмеппінг (технологія ментальних карт), інфографіка, гранування тощо.

	Комп'ютерно-орієнтовані методи: пояснення із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), відео за запитом, індивідуальний та колективний майндмеппінг, скрайбінг, модерація, вебкоучинг. Дослідницькі методи: міні-дослідження, проекти, ситуаційний аналіз. Рефлексія.
	Форми і засоби поточного та підсумкового контролю Поточний контроль: спостереження за навчальною діяльністю студентів; індивідуальне, групове та фронтальне усне опитування; виконання та захист домашнього завдання (індивідуальна або групова презентація); обговорення матеріалів занять, рефлексія; взаємоконтроль, самоконтроль; тематичні повідомлення; письмові завдання, есе; термінологічні диктанти; проекти; ділові ігри; самостійна робота. Тематичний контроль: тести; контрольна робота. Підсумковий контроль: диференційований залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА:

Метою вивчення навчального предмета основи підприємницької діяльності є:

- **розвивати** особистість, яка поєднує в собі творчий потенціал до навчання, ініціативність до саморозвитку та самонавчання в сучасних умовах, здатності ідентифікувати себе як важливу і відповідальну складову українського суспільства, яка готова змінювати і відстоювати національні цінності українського народу.
- **формувати** уміння застосовувати набуті знання у реальних життєвих ситуаціях, під час розв'язання практичних завдань та здатності визначати і обґрунтовувати власну життєву позицію.
- **сформувати** певні компетентності, які сприятимуть здатності учня застосовувати свої знання в реальних життєвих ситуаціях, нести відповідальність за свої дії, брати повноцінну участь в житті суспільства.
- **формувати** в студентів здатності до самостійного конструювання знань і способів діяльності через призму їх особистісних якостей, життєвих та професійно зорієнтованих намірів, самостійного набуття ними досвіду у вирішенні практичних завдань.

Мета реалізується через такі основні завдання:

- **знати:** практичне використання нових інформаційно-цифрових технологій; суть економічних явищ та процесів; економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ в суспільстві, економічних систем, суперечностей господарського розвитку, потреб та інтересів; зміст основних категорій, законів та

принципів ринкової економіки; механізм становлення різних форм господарювання, розвитку ринкової інфраструктури, реформування відносин власності, реструктуризації підприємств.

- **вміти:** систематизувати знання про технології і технологічну діяльність як основний засіб проектної, творчої, підприємницької та інших видів сучасної діяльності людини; формувати цілісний погляд на основи економіки як системи знань, науково обґрунтовувати особливості формування і розвитку соціально-економічних явищ в умовах сучасної ринкової трансформації економіки України; орієнтуватись у проблемах розвитку підприємництва, ринкових відносин, фінансово-кредитної та банківської систем господарства; проводити ґрунтовний аналіз соціальної спрямованості господарської діяльності держави та підприємств, економічного середовища населення в окремих країнах; приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків.
- **вміти:** обґрунтовано відстоювати власну позицію, що є передумовою підготовки майбутнього громадянина до життя в демократичному суспільстві, здатного його змінювати і захищати.
- **оцінювати:** шанси настання тих чи інших подій.
- **забезпечити:** формування позитивної мотивації навчання, можливість побудови власної освітньої траєкторії, усвідомлений вибір професії та підготовку до підприємницької діяльності, досягнення і об'єктивне самооцінювання очікуваних результатів.
- **розвивати** особистість, **розкривати** її творчий потенціал через формування ключових та предметних компетентностей;
- **розвивати** у студентів критичне мислення як засіб саморозвитку, здатності до підприємливості, пошуку і застосування знань на практиці, які є спільними для будь-яких видів сучасної технологічної діяльності людини;
- **навчити оволодівати** уміньми практичного використання нових інформаційно-цифрових технологій;
- **розширювати та систематизовувати** знань про технології і технологічну діяльність як основний засіб проектної, творчої, підприємницької та інших видів сучасної діяльності людини;
- **виховувати** свідому та активну життєву позицію, готовності до співпраці в групі, відповідальності у досягненні поставлених завдань;
- **уміти** обґрунтовано відстоювати власну позицію, що є передумовою підготовки майбутнього громадянина до життя в демократичному суспільстві, здатного його змінювати і захищати.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАБУТТЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких повинен набути здобувач освіти (інтегральна, загальні – ЗК, спеціальні – СК)	Результати навчання (РН)
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	РН1. Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН3. Здійснювати організацію робіт та нагляд (управління) в

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. СК 1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проєктування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.	контекстах професійної діяльності, у тому числі в умовах непередбачуваних змін. РН6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані. РН 8. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.
--	---

ТЕМАТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Зміст та організація підприємницької діяльності
 - 1.1. Сутність бізнесу та підприємництва.
 - 1.2. Підприємство як організаційна структура підприємництва.
 - 1.3. Правові основи організації бізнесу в Україні.
 - 1.4. Фінансування підприємницької діяльності.
2. Підприємництво та зовнішнє середовище
 - 2.1. Система оподаткування в Україні.
 - 2.2. Основи менеджменту.
 - 2.3. Комерційна діяльність підприємницьких структур.
 - 2.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

(за видами навчальної діяльності).

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування (індивідуальне, групове, фронтальне) й оцінювання їх знань під час теоретичних занять, оцінювання виконання студентами домашніх завдань, самостійної роботи, взаємоконтролю, самоконтролю, проведення й перевірки письмових контрольних робіт, тестування та в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій.

Тематичний контроль: тести, контрольна робота.

Підсумковий контроль: диференційований залік.

**Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення
навчального предмета (12-бальна шкала оцінювання):
затверджені Наказом МОНУ № 329 від 13.04.2011**

Рівні навчальних досягнень	Бал и	Критерії оцінювання навчальних досягнень
I. Початковий	1	Студенти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Студенти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають не чіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Студенти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Студенти з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Студенти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Студенти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Студенти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання студентів є достатніми. Студенти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Студенти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, вміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Студенти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Студенти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, вміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати

		проблеми
	12	Студенти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Загальні критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей студентів із навчальної дисципліни

Бал	Значення оцінки	Критерії оцінювання (екзамен)
5	Відмінно	Студент організовує свою діяльність – мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує; організовує й планує навчальне співробітництво з викладачем та одногрупниками, працює в групі й набуває досвіду такої роботи. На основі здобутих знань, набутих умінь і навичок вільно визначає проблему обговорення, аналізує, синтезує, оцінює інформацію з будь-яких джерел, висловлює припущення про її достовірність або недостовірність; висуває альтернативні шляхи й оцінює їх, обираючи спосіб розв’язання проблеми чи власну позицію щодо неї; обґрунтовує обрану позицію. Застосовує творчий підхід, створює нове, використавши відоме, засвоєне. Демонструє перспективи діяльності в даній галузі наук. Застосовує власні підходи до обробки та зберігання навчальної інформації.
4	Добре	Студент виявляє здатність застосовувати здобуті знання, набуті уміння й навички в іншій ситуації, в іншому контексті для виконання нових завдань, не потребуючи для цього зовнішніх підказок. Розділяє інформацію, явище, предмет на складники й порівнює їх, виявляє зв’язки, простежує їх логіку, робить висновки, рефлексує за результатами вивченого / зробленого. Обирає рішення й дії, які забезпечують особистий розвиток, гармонійну взаємодію між людьми і природою, суспільне благо; усвідомлено ставиться до власних дій, ставить цілі, планує результат. Може допускати неточності у формулюваннях думок, недостатньо аргументувати їх, виявляти нечітку власну позицію.

3	Задовільно	Студент відтворює почуту або прочитану інформацію, запам'ятовує факти, поняття, терміни, теоретичні обґрунтування, здатен передавати інформацію іншими словами, у вигляді схем, зображень, добирати приклади, викладати коротко або розширено, відносити до певної групи (категорії), прогнозувати послідовність дій, наступні кроки виконання навчального завдання. Потребують доопрацювання умінь та навички практично застосовувати здобуті знання для розв'язання проблем, аналізу, синтезу, обґрунтування думок на основі інформації опрацьованої теми; установа зв'язків між інформативними блоками, узагальнення матеріалу, аргументування власної думки; розпізнавання вивченого в нових завданнях та нових ситуаціях.
2	Незадовільно	Студент має труднощі в запам'ятовуванні інформації – фактів, понять, термінів, теорії, сприйнятті її на достатньому рівні й передачі в іншій формі (іншими словами, графічними зображеннями тощо). Для застосування почутої інформації під час виконання тренувальних завдань чи використання в нових умовах або ситуаціях потребує суттєвої зовнішньої допомоги, підказок. Не простежує логіку в змісті теми, має труднощі в розділенні інформації на окремі складники, простеженні схожості або відмінності в предметах чи об'єктах.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Л.Криховець-Хом'як, О. Длугопольський, А.Вірковська. Економіка (профільний рівень): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти.-Тернопіль:Астон,2019.- 296с.
2. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
3. Закон України «Про власність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/697-12>
4. Закон України «Про підприємства в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/887-12>
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

6. Закон України «Про господарські товариства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
7. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
8. Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ 276-94-%D0%BF](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276-94-%D0%BF)
9. Андрушків Б. М. Основи організації підприємницької діяльності або абетка підприємця: [навчальний посібник] / Б. М. Андрушків, Ю. Я. Вовк, В. В. Гецько та ін. – Тернопіль: Вид. ТНТУ, 2010. – 300 с.
10. Антошкіна Л. І. Як організувати власний бізнес: Посібник для початкового підприємця / Л. І. Антошкіна, Л. М. Каліна. – К.: Негатайп, 2011. – 160 с.
11. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2012. – 293 с.

Допоміжна література

1. Васенко В., Комісар С., Малікова І. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. – Суми: ВАТ СОД, 2012. – 186 с.
2. Горленко Г. О. Власна справа (Основи малого бізнесу). Част. І [Методичний посібник] [3-ге вид., перероб. та доп.] / Г. О. Горленко, Т. Г. Гільберг, Г. Д. Думанська та ін. – К-Под-й: «Аксіома», 2013 – 112 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт дистанційного навчання Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва <https://pbttb.gnomio.com/>
2. <http://www.bank.gov.ua>
3. <http://www.rada.gov.ua>
4. <http://www.kmu.gov.ua>
5. <http://www.me.gov.ua>
6. <http://www.minfin.gov.ua>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. <http://www.worldbank.org.ua>

7. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- навчальна платформа Moodle;
- освітній онлайн-портал «На Урок»;
- платформа онлайн-освіти Prometheus;
- платформа з цифрової грамотності Дія.Освіта;
-